

[K. Axel Nielsen.]

bestemmelse, og i øvrigt i indhold kommer meget nær de regler, de danske, norske og svenske kommissioner blev enige om at foreslå. Der er ikke enighed i udvalget om dette ændringsforslag, idet kun regeringspartiernes repræsentanter i udvalget står bag det, medens venstres og de konservatives udvalgsmedlemmer stiller forslag om, at vi skal bevare den gældende ordning.

De øvrige ændringsforslag er enten konsekvenser af ændringsforslag nr. 3 eller forslag, hvorom der er enighed i udvalget, og jeg skal derfor for disse ændringsforslags vedkommende blot henvise til betænkningen og alene beskæftige mig med det egentlige stridsspørgsmål, ændringsforslag nr. 3, der foreslår en ændret affattelse af lovforslagets § 6.

Når der skal tages stilling til spørgsmålet om, hvorledes det barn, der fødes af en ugift moder, skal placeres retligt, er det allerede i princippet i loven af 1937 fastslået, at det uægteskabeligt fødte barn, så vidt det er muligt, skal være ligestillet med et barn født i ægteskab. Denne principielle opfattelse manifesteres derved, at et barn født uden for ægteskab har ret til sin faders navn og har arveret efter faderen. Jeg går ud fra, at ingen drømmer om at forlade dette principielle synspunkt om ligestilling af børn født i eller uden for ægteskab. Både af hensyn til det barn, der er født uden for ægteskab, og af almene etiske grunde er det vigtigt at få fastslået, hvem der biologisk er barnets fader. Bedst ville det naturligvis være, om man altid havde mulighed for positivt at fastslå, om en bestemt person er barnets fader. Så langt når man vel ikke i overskuelig tid, men i årene efter 1937 er der sket en ret betydelig udvikling i retning af at kunne udelukke en persons faderskab. Retslægerådet har således oplyst, at udelukkelsesprocenten nu er 70, men at man inden længe regner med, at procenten vil stige antagelig til henimod de 80. Det kan i denne forbindelse oplyses, at der stilles forventninger til visse antropologiske undersøgelser, der bl. a. bygger på undersøgelse af de implicerede persons fingeraftryk, øjenfarve og regnbuehindestruktur.

Efter 1937-loven var domstolene afskåret fra at dømme en mand som fader, såfremt

moderen i avlingstiden havde haft samleje med en anden, som kunne være fader. Hvor flere mænd kunne være fader, skulle de alle dømmes til at betale fuldt bidrag. Efter det lovforslag, som den højtærede justitsminister fremsatte, skulle den anses som fader, der har haft samleje med moderen, såfremt der ikke er rimelig begrundet tvivl om, at han er barnets fader. Ved ændringsforslaget, som ministeren og udvalgets flertal er enige om, foreslås dette udtryk „såfremt der ikke er rimeligt begrundet tvivl om“ ændret til „medmindre der foreligger omstændigheder, der gør det lidet sandsynligt“. Efter min opfattelse er der vel ikke nogen større forskel i indhold mellem de to udtryk; er der nogen forskel, må den gå i retning af, at betingelserne for at fastslå faderskab er lempet i ændringsforslaget, men ændringsforslaget har i hvert fald den fordel, at det er enslydende med den norske lovbestemmelse. Begge formuleringer er udtryk for en lempelse i forhold til 1937-loven og betyder altså, at domstolene noget hyppigere end hidtil vil kunne statuere faderskab.

Efter ministerens forslag skulle, hvor flere er sagsøgte og ingen kan anses som fader, den dømmes til at betale bidrag, hvis faderskab måtte anses for mest sandsynligt. Dette forslag har fra flere sider være kritiseret. Således har byretsdommer Henning Krog i en artikel i Ugeskrift for Retsvæsen 1959, side 288, peget på, at bestemmelsen vil være vanskelig at praktisere; er der f. eks. 40 pct. sandsynlighed for, at én kan være fader og 60 pct. sandsynlighed for, at en anden kan være det, skal den sidste dømmes til at betale bidrag og den første frifindes, og et sådant resultat vil ikke nogen anse for rimeligt. Højesteret har i en skrivelse til justitsministeriet, som er videre sendt til udvalget, givet udtryk for betænkelighed ved, at det pålægges domstolene at træffe skønmæssige afgørelser af denne art.

Under lovforslagets første behandling her i tinget gav jeg udtryk for sympati for den ordning, kommissionen foreslog, og som, som tidligere nævnt, er gennemført i Norge: at man straks går over til enten at statuere faderskab eller at frifinde. Denne sympati fandt endnu stærkere udtryk, da de ærede ordførere for det radikale venstre og retsforbundet havde ordet. Under udvalgs-